

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/61/2025
Identifikačné číslo spisu:	8019200310
Dátum vydania rozhodnutia:	30.06.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Mario Dubaň
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:8019200310.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu R. E., narodeného XX.. XXXX, T., ul. XX. januára XXX/XX, zastúpeného advokátom JUDr. Tiborom Bašistom, Poprad, Štefánikova 8, proti žalovanému Poľovnícke združenie Vysoké Tatry, Štrba, IČO: 35530219, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia členskej schôdze Poľovníckeho združenia Vysoké Tatry, Štrba z 19. februára 2016, vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 20C/22/2020, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 24. septembra 2024 sp. zn. 1Co/53/2023, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 24. septembra 2024 sp. zn. 1Co/53/2023 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 25. septembra 2023 sp. zn. 20C/22/2020 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia členskej schôdze Poľovníckeho združenia Vysoké Tatry, Štrba, z 19. februára 2016 č. OoKO1/2016 v spojení s rozhodnutím výboru tohto poľovníckeho združenia z 18. augusta 2015 č. 1/2015 a vrátenia veci na ďalšie konanie. Žalovanému priznal voči žalobcovi právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Vec právne posúdil podľa ustanovení § 2 ods. 1 zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov, § 29 ods. 11, § 32 ods. 1, § 32 ods. 2, § 54 ods. 1, § 54 ods. 3 a § 80 ods. 9 zákona č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o poľovníctve“), § 3 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 a § 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“) a § 137 a § 215 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len „CSP“). Žalobca sa domáhal zrušenia rozhodnutia členskej schôdze žalovaného poľovníckeho združenia (ďalej len „PZ“), nakoľko bolo prijaté v rozpore so zákonom. Výbor PZ ako výkonný orgán združenia podľa § 9 ods. 1 písm. c) Stanov PZ na svojom zasadnutí 14. augusta 2015 prerokoval porušenie členských povinností zo strany R. E.. Rozhodnutím č. 1/2015 mu uložil kárne opatrenie - vylúčenie z PZ, z dôvodu hrubého porušenia ustanovení § 1 ods. 2 a § 14 ods. 1 Stanov PZ, čl. III ods. 1 písm. d) a e) Domáceho poriadku PZ, ako aj § 29 ods. 2 písm. c), d), f), g) a h) zákona o poľovníctve, ktorého sa dopustil tým, že vedome maril oprávnený záujem PZ a jeho členov na objasnení trestného činu pytliactva, ku ktorému došlo 14. júla

2015 okolo 21.00 hod. v lokalite Losy v poľovnom revíri Štrba, a tým konal v rozpore so záujmami združenia. Členská schôdza následne na zasadnutiach 5. februára 2016 a 19. februára 2016 prerokovala žalobcovo odvolanie proti kárnemu opatreniu a v celom rozsahu ho zamietla.

1.1. Súd prvej inštancie žalobu zamietol z dôvodu, že žalobca nemal naliehavý právny záujem na požadovanom určení, pretože takéto určenie by nijako nezmenilo postavenie žalobcu; argumentoval tým, že ani v prípade úspechu žaloby by sa nestal členom poľovníckeho združenia, keďže jeho členstvo zaniklo aj z dôvodu neplatenia členských príspevkov. Vychádzal z nespornej skutočnosti, že žalobca od roku 2015 neplatil členské príspevky na základe vlastného rozhodnutia, pričom o tomto zániku nebolo treba osobitne rozhodovať. Povinnosť poľovníckeho združenia oznámiť členovi zánik jeho členstva bola do stanov Slovenského poľovníckeho zväzu doplnená až od 01. júla 2017.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 24. septembra 2024 sp. zn. 1Co/53/2023 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %. Rozhodnutie odôvodnil vecnou správnosťou prvoinštančného rozsudku (§ 387 ods. 1 CSP). Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého aj v zásade správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol, i keď nesúhlasil so všetkými závermi súdu uvedenými v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. Nezistil však vady konania, ktoré by mohli mať za následok porušenia práva na spravodlivý proces alebo ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a nemal ani pochybnosti o správnosti právneho posúdenia danej veci súdom prvej inštancie.

2.1. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že 14. júla 2015 bol žalobca v poľovnom revíri žalovaného spolu so svedkom D. H., do knihy návštev poľovného revíru bol žalobca zapísaný v lokalite J. a D. H. v lokalite S.. Dokazovanie ďalej preukázalo, že či by sa žalobca nachádzal v lokalite J. alebo v lokalite Losy, výstrel D. H., ktorým usmrtil diviaka, počul a musel počuť, čo však do knihy návštev nezapísal, hoci mu táto povinnosť vyplývala z ustanovenia Čl. III ods. 1 písm. e) Domáceho poriadku PZ. Dokazovanie na súde prvej inštancie preukázalo aj to, že žalobca v lokalite Losy pomáhal D. H. pri odvoze uloveného diviaka pretože podľa svedkov vypočutých v konaní by D. H. nevládol sám naložiť diviaka do auta. Z uvedeného mal odvolací súd za zrejmé, že žalobca porušil ustanovenie Čl. III ods. 1 písm. e) a d) Domáceho poriadku PZ a ustanovenie § 1 ods. 3 a § 14 ods. 1) Stanov PZ, pretože neoznámil výstrel, ktorý počul v revíre. Takéto konanie bolo v rozpore s povinnosťou člena poľovníckeho združenia pôsobiť na zachovanie, zveľaďovanie, ochranu a optimálne využívanie genofondu zveri a ostatnej fauny ako prírodného bohatstva a poľovníckou etikou zakotvenou v Etickom kódexe a Poľovníckom poriadku SPK a ustanovením § 14 Stanov PZ, podľa ktorého úlohou PZ je plánovitý chov, zušľachtovanie, ochrana a lov zveri v poľovnom revíri, vrátane ochrany životného prostredia zveri. Takéto konanie žalobcu súviselo aj s povinnosťami stanovenými v § 29 ods. 11 zákona o poľovníctve pre členov poľovníckej stráže, ktorým bol aj on, a to rešpektovať pri každej svojej činnosti a pobyte v poľovnom revíri povinnosti uvedené v tejto úprave.

2.2. Odvolací súd nesúhlasil s tvrdením žalobcu, že jeho konanie ako člena poľovníckej stráže mohlo byť sankcionované len v priestupkovom konaní. Výbor PZ ani členská schôdza PZ nerozhodovali ako priestupkové orgány, ale ako orgány správy poľovníckej činnosti. Ich záver, že žalobca porušil povinnosti stanovené zákonom o poľovníctve a že toto porušenie je dôvodom na jeho vylúčenie zo združenia, bol podľa odvolacieho súdu formulovaný dostatočne konkrétne a zohľadňoval závažnosť konania žalobcu. Uložená sankcia bola preto primeraná a riadne odôvodnená. Odvolací súd vychádzal najmä z výpovedí svedkov J., Ing. X. a D. H.. Podľa výpovede D. H. sa žalobca nachádzal v lokalite J., a preto nemohol počuť výstrel, ktorým došlo k pytlactvu zo strany D. H., tomu však odvolací súd neuveril. Za významné považoval aj to, že žalobca pri prvotnom vyšetrovaní nepoprel tvrdenia týkajúce sa udalosti z 14. júla 2015 v revíri. Svedkovia vypočutí pred súdom prvej inštancie označili jeho konanie ako „nevyvinenie sa“ z udalostí, čo vysvetlili tým, že žalobca na otázky členov výboru adekvátne nereagoval a zistenia výboru zásadným spôsobom nevyvrátil. Odvolací súd zdôraznil, že žalobca ako člen poľovníckeho združenia mal povinnosť riadne objasniť okolnosti týkajúce sa podozrenia, že na danú udalosť nereagoval v súlade s predpismi a správne.

2.3. Odvolací súd považoval napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie za preskúmateľný; obsahuje dostatočné skutkové zistenia týkajúce sa udalosti zo 14. júla 2015, ktoré sú vyvedené z výpovedí svedkov, ako aj závery, ku ktorým dospeli výbor PZ a členská schôdza PZ vrátane právnej kvalifikácie konania žalobcu a jeho závažnosti. Nestotožnil sa ale so záverom, že žalobcovi zaniklo členstvo v poľovníckom združení z dôvodu neplatenia členských príspevkov. Konštatoval, že hoci podľa § 5 ods. 4 písm. f) Stanov PZ nezaplatením riadnych alebo účelových členských príspevkov v stanovenej lehote členstvo zaniká, odvolací súd tento záver hodnotil ako predčasný. Žalobca na pojednávaní konanom 06. septembra 2023 (č. l. 283 a nasl. spisu) síce pripustil, že okrem prvotného príspevku členské príspevky neplatil, avšak podľa odvolacieho súdu nebol skutkový stav v tejto časti dostatočne zistený. Nebola preukázaná konkrétna výška nezaplatených príspevkov, ich splatnosť, prípadná výzva na zaplatenie ani to, či žalobca o tejto povinnosti vedel. Samotné konštatovanie, že stanovy takúto povinnosť ukladajú, spolu s priznaním žalobcu, že príspevky neplatil, podľa odvolacieho súdu nepostačuje na aplikáciu § 5 ods. 4 písm. f) Stanov PZ. Bez špecifikácie výšky príspevkov, lehôt ich splatnosti a preukázania vedomosti žalobcu o tejto povinnosti nemožno vyvodit' zánik členstva priamo zo stanov. Ostatné skutkové okolnosti ktoré tvorili základ rozhodnutia o uložení kárneho opatrenia však podľa názoru odvolacieho súdu preukazujú, že žalobca sa dopustil protiprávneho konania závažnej intenzity a uložená sankcia je primeraná. Z tohto dôvodu považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby za vecne správne. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť a dôvodnosť vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a), písm. b) a písm. c) CSP. Rozsudok odvolacieho súdu je prekvapivý a nezákonný, pretože potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie z odlišných dôvodov ako boli dôvody uvádzané v odôvodnení prvoinštančného rozsudku. Súd prvej inštancie sa podľa dovolateľa nezaoberal samotnou podstatou sporu a rozhodnutie založil len na tom, že neplatil členské príspevky po vylúčení zo združenia. V dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci súd prvej inštancie nepripustil jeho návrh na zmenu petitu zo 04. septembra 2023, čím opätovne pochybil, a založil jeho absolútnu nezákonnosť. Odvolací súd síce uznal, že jeho argumenty o členských príspevkoch sú pravdivé, čím spochybnil dôvody rozsudku súdu prvej inštancie, no namiesto toho použil nové dôvody, proti ktorým sa žalobca nemohol brániť a ktoré nevyplyvali z dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie.

3.1. Odvolaciemu súdu vyčítal arbitrárnosť v hodnotení dôkazov, nepreskúmateľnosť odôvodnenia rozsudku pre nedostatok dôvodov a nezrozumiteľnosť. Súd nižších inštancií sa nevysporiadali s tvrdeniami uvedenými v žalobe. Odvolací súd bez akéhokoľvek priameho alebo objektívneho dôkazu dospel k záveru, že žalobca počul výstrel a pomáhal s odvozom ulovenej zveri, keďže svedkoX. ju vraj nemohol naložiť sám pre jej váhu a svoju fyzickú kondíciu. Dovolateľ spochybnil aj správnosť právneho posúdenia veci odvolacím súdom, podľa ktorého bolo úlohou žalobcu „vyvíňovať sa“, čím obrátil dôkazné bremeno. Namiesto toho, aby žalovaný dokazoval jeho vinu, mal on dokazovať svoju nevinu. Zo zápisnice o pojednávaní zo 06. septembra 2023 mal za zrejmé, že súd prvej inštancie nevyhlásil dokazovanie za skončené. Týmto postupom znemožnil žalobcovi uplatniť jeho procesné práva v rozsahu, ktorý už predstavuje porušenie práva na spravodlivý proces.

4. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

5. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

6. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

10. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa ustanovenia § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

11. Žalobca prípustnosť dovolania vo veci vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP z dôvodov nedostatočného odôvodnenia rozhodnutí súdov nižších inštancií a arbitrárneho hodnotenia dôkazov.

12. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a iné).

13. Právo na spravodlivý proces je naplnené aj tým, že súdy po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo že boli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04). K porušeniu tohto práva tak môže dôjsť aj tým, že zistenie skutkového stavu je prima facie natoľko chybné (svojvoľné), že by k nemu súd pri rešpektovaní základných zásad hodnotenia vykonaných dôkazov nemohol nikdy dospieť - ide o tzv. extrémny rozpor medzi vykonanými dôkazmi a z nich urobenými skutkovými zisteniami (porov. I. ÚS 6/2018), alebo tým, že prijaté právne závery sú v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami resp. že z nich v žiadnej možnej interpretácii súdneho rozhodnutia nevyplývajú (porov. I. ÚS 243/07). Zároveň je potrebné dodať, že nesprávne zistenie skutkového stavu veci má totiž, ak súd aplikuje dôkladne hmotné právo, vždy vplyv na nesprávne právne posúdenie

skutku, a preto takéto chybné rozhodnutie súdu súčasne spočíva aj v nesprávnom právnom posúdení veci (porov. I. ÚS 6/2018, 4Cdo/88/2019).

14. Z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) tiež vyplýva, že preskúmanie logickej, funkčnej a teleologickej konzistentnosti hodnotenia dôkazov je súčasťou posudzovania práva na spravodlivý proces. V tomto kontexte je preto hodnotenie dôkazov preskúmateľné. V opačnom prípade by skutkové závery ostali nedotknuteľné tak, ako ich uzavrel odvolací súd. Podľa ústavného súdu zásada viazanosti zisteným skutkovým stavom neznamena, že najvyšší súd je viazaný takou interpretáciou dôkazu, ktorá v sebe obsahuje ničím nepodloženú účelovo vytvorenú domnienku, ktorej jediným cieľom je vylúčiť danosť nároku. Rovnako túto zásadu nemožno interpretovať ako nemožnosť najvyššieho súdu reagovať na zjavný, ničím neodôvodnený, a preto arbitrárny skutkový omyl. Preto najvyšší súd má právo skúmať, či hodnotenie dôkazov nie je natoľko mimo prípustného a logického rámca hodnotenia dôkazov a teda, či nedošlo týmto procesným postupom súdu k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru (pozri III. ÚS 104/2022).

15. Rovnako, podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07).

16. Porušením práva na spravodlivý proces je teda aj stav, kedy v hodnotení skutkových záverov absentuje určitá časť skutočností, ktoré vyšli najavo, eventuálne pokiaľ boli stranami sporu namietané, ale odvolací súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posudzovaných skutočností právne nezhodnotil bez toho, že by zhodnotil ich irelevantnosť či bezvýznamnosť. Pokiaľ takto odvolací súd postupoval, dopustil sa svojvôle zakázanej preň v čl. 2 ods. 2 ústavy, čím založil nepreskúmateľnosť ním vydaného rozhodnutia a spravidla tak aj jeho protiústavnosť (4Cdo/102/2017, 4Cdo/120/2019).

17. V prejednávanej veci súd prvej inštancie zamietol žalobu pre záver o nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení vyplývajúci z toho, že pokiaľ členstvo žalobcu v PZ zaniklo nezaplatením členských príspevkov, ani prípadné vyhovie žalobe by nemohlo zmeniť jeho postavenie a nemohol by sa opäť stať členom PZ. Odvolací súd súhlasil s právnym posúdením žaloby ako procesne neprípustnej, keď uviedol: „Takýto záver súdu prvej inštancie je predčasný, vydaný na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu, kde nie je zrejmá výška členských príspevkov, ktoré neboli zaplatené, ich splatnosť, eventúrna výzva alebo vedomosť žalobcu o týchto príspevkoch a nestačí len púhe konštatovanie, že stanovy takúto povinnosť zakotvujú a priznanie žalobcu, že členské príspevky neplatil. Takéto zistenie nemá náležitú relevanciu vo vzťahu k záverom o potrebe aplikácie § 5 ods. 4 písm. f) stanov žalovaného v podobe zániku členstva žalobcu (a akéhokoľvek iného člena predmetného poľovníckeho združenia) priamo zo stanov na základe nezaplatenia riadnych alebo účelových členských príspevkov bez špecifikácie týchto príspevkov, ich výšky a lehôt, v ktorých mali byť zaplatené“.

18. Následne v bode 93. odôvodnenia rozsudku odvolací súd konštatoval, že „[v] zmysle vyššie uvedeného však iné skutkové okolnosti, ktoré boli správne zistené žalovaným a premietnuté do rozhodnutí o uložení kárneho opatrenia, potvrdzujú, že protiprávneho konania závažnej intenzity sa žalobca dopustil. Uložená sankcia je adekvátna, a preto správne postupoval súd prvej inštancie pokiaľ jeho žalobu zamietol“.

19. Z uvedeného je zrejmé, že - hoci odvolací súd v bode 59. uviedol, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého v zásade správne zistil skutkový stav - rozhodnutie založil na tom, že žalovaný správne zistil podstatné skutkové okolnosti, ktoré sa následne stali základom pre uloženie kárneho opatrenia žalobcovi.

20. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie síce vyplývajú zistenia z jednotlivých vykonaných dôkazov, avšak chýba v ňom kvalitatívne vyhodnotenie vzájomne si odporujúcich záverov týkajúcich sa toho, či žalobca počul výstrel D. a či mu pomáhal naložiť uloveného diviaka. Rozsudok súdu prvej inštancie neobsahuje hodnotenie výpovedí jednotlivých aktérov udalosti v súvislosti s výpoveďami ostatných členov združenia, ktorí boli v konaní vypočutí. Súd prvej inštancie sa nezaoberal tým, ako sa tieto výpovede navzájom dopĺňajú alebo si odporujú, a nevyvodil z nich žiadny ucelený skutkový záver.

21. Pritom práve tieto skutočnosti mali tvoriť skutkový základ pre jeho vylúčenie z poľovníckeho združenia. Hodno zdôrazniť, že súd prvej inštancie tieto dôkazy (jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti) opomenul zhodnotiť preto, lebo podstata jeho rozhodnutia spočíva na závere o nedostatku naliehavého právneho záujmu, keďže žalobcovi podľa jeho názoru členstvo v PZ už zaniklo nezaplatením členského príspevku. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku neuviedol svoje skutkové zistenia v podobe jasnej a jednoznačnej skutkovej vety, teda nevyjadril, čo presne považoval za preukázané; odvolací súd nemohol byť z tohto dôvodu takto zisteným skutkovým stavom viazaný (§ 383 CSP).

22. V kontexte uvedeného je namieste vytknúť odvolaciemu súdu skutočnosť, že nevykonával vlastné dokazovanie, keď dokazovanie ani nezopakoval, ani nedoplnil. Dovolací súd opätovne zdôrazňuje, že zásady spravodlivého procesu vyžadujú, aby skutkové zistenia súdu a z nich vyvedené skutkové závery boli riadne, dostatočne a logicky odôvodnené. Skutkové závery, na ktorých je rozhodnutie založené, musia mať jasnú logickú oporu vo vykonaných dôkazoch. Preukázané skutočnosti (skutkové zistenia) je potrebné premietnuť do záveru o skutkovom stave veci, do tzv. skutkovej vety podľa § 215 CSP, ktorá stručne a výstižne vyjadruje rozhodujúci skutkový stav a tvorí základ pre jeho právne posúdenie.

23. Ak súd prvej inštancie nesformuluje skutkovú vetu, teda nevyjadrí, čo presne považuje za dokázané, odvolací súd nemá k čomu viazať svoje preskúmanie. V takom prípade nemôže posúdiť, či právna kvalifikácia zodpovedá skutku, nemôže posúdiť, či dokazovanie bolo úplné, a preto ani nemôže potvrdiť ani zmeniť rozhodnutie bez doplnenia skutkových zistení.

24. Z uvedeného možno rezumovať najmä to, že odvolací súd sa riadnym a preskúmateľným spôsobom nevysporiadal s odvolacími námietkami žalobcu, ktoré sa týkali (pre prejednávanú vec) rozhodujúcich skutkových okolností. Žalobca už v konaní pred súdom prvej inštancie opakovane poukazoval na svoje tvrdenia a na výpoveď svedka D. H. o tom, kde sa nachádzal v čase incidentu, pri ktorom D. H. protiprávne ulovil diviaka, ako aj na to, či počul výstrel. Súd prvej inštancie sa týmito tvrdeniami vôbec nezaoberal a v odôvodnení svojho rozhodnutia neuviedol, z akých dôvodov ich nepovažoval za pravdivé, vierohodné alebo právne významné. Takýto postup je v rozpore s požiadavkou na riadne odôvodnenie rozhodnutia ako jedného zo základných atribútov spravodlivého procesu. Odvolací súd síce v bodoch 84. až 89. svojho rozhodnutia uviedol, že dokazovanie vykonané pred súdom prvej inštancie preukázalo, že žalobca sa 14. júla 2015 nachádzal v poľovnom revíri žalovaného a že musel počuť výstrel, ktorým D. H. usmrtil diviaka, bez ohľadu na to, či sa nachádzal v lokalite Močidlo alebo Losy. Ďalej konštatoval, že dokazovanie preukázalo aj to, že žalobca sa v skutočnosti nachádzal v lokalite Losy, kde došlo k pytliactvu, a že pomáhal D. s odvozom ulovenej zveri, keďže z výpovedí svedkov vypočutých pred súdom prvej inštancie podľa jeho názoru nepochybne vyplýva, že D. H. vzhľadom na svoj nepriaznivý fyzický stav nebol schopný sám naložiť diviaka do motorového vozidla. Takéto skutkové závery však (ako už bolo uvedené v bode 22.) súd prvej inštancie neurobil. Odvolací súd preto vychádzal zo skutkového stavu, ktorý nemal oporu v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie, a tým prekročil rámec viazanosti skutkovými zisteniami podľa § 383 CSP. Takýto postup je v rozpore so zásadou, že odvolací súd nemôže nahrádzať absentujúce skutkové závery súdu prvej inštancie vlastnými úvahami bez toho, aby dokazovanie zopakoval alebo doplnil.

25. Okrem toho, žalobca uvedené skutočnosti výslovne namietal aj v podanom odvolaní, a preto bol odvolací súd povinný sa s podstatnými tvrdeniami v odvolaní riadnym a preskúmateľným spôsobom vysporiadať v zmysle § 387 ods. 3 CSP. Za podstatný argument je potrebné považovať taký argument, ktorý je relevantný, teda má vecnú súvislosť s prejednávanou vecou, a zároveň je takej povahy, že v

případe jeho preukázania a to, či už samostatne alebo v spojení s ostatnými okolnosťami, môže viesť k priaznivejšiemu rozhodnutiu pre odvolateľa. Odvolací súd však tieto tvrdenia žalobcu opomenul, hoci splňali kritériá podstatnosti a bolo jeho povinnosťou sa s nimi vypořiadat' spôsobom zodpovedajúcim požiadavkám na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Rovnako sa odvolací súd vôbec nevyporiadal ani s námietkami žalobcu proti nepripusteniu zmeny žaloby súdom prvej inštancie, ktorý sám posúdil žalobu ako určovaciú a vzhľadom na závery o nedostatku naliehavého právneho záujmu rozhodoval fakticky o tom, či žalobca je členom PZ.

26. Odvolací súd teda neposkytol dovolateľovi náležitú a zrozumiteľnú odpoveď na jeho podstatné námietky uvedené v odvolaní. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu musí byť pritom aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP v spojení s § 393 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné. Takéto (arbitrárne) rozhodnutie súdu odníma strane sporu možnosť uskutočňovať procesné práva a v konečnom dôsledku porušuje jej právo na spravodlivý súdny proces (čo zakladá vadu konania podľa § 431 ods. 1 CSP v spojení s § 420 písm. f) CSP), pretože jej upiera možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci opravných prostriedkov; tak ako tomu bolo v prejednávacom prípade.

27. Z uvedených dôvodov je dovolanie žalobcu procesne prípustné podľa § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd zároveň dospel k záveru, že dovolateľ dôvodne namieta procesnú vadu zmätočnosti, keďže nesprávnym procesným postupom odvolacieho súdu mu bolo znemožnené uplatniť jeho procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Nesprávnym procesným postupom v zmysle § 420 písm. f) CSP je totiž aj také odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, v rámci ktorého dôjde k porušeniu zásady voľného hodnotenia dôkazov, najmä ak súd neuvádza úvahy, na základe ktorých dospel k svojim skutkovým záverom, alebo ak tieto závery nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní.

28. Ak v konaní dôjde k procesnej vade zmätočnosti, ktorá strane znemožní realizáciu jej procesných oprávnení, dovolací súd je povinný napadnuté rozhodnutie zrušiť bez toho, aby sa zaoberal správnosťou právnych záverov, na ktorých zrušované rozhodnutie spočíva (porov. 2Cdo/5/2018, 3Cdo/146/2018, 4Cdo/69/2021, 8Cdo/70/2017). Z uvedeného dôvodu dovolací súd ani v tomto prípade neposudzoval dovolanie z hľadiska ďalších uplatnených námietok a nehodnotil ich opodstatnenosť vo vzťahu k dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. a), písm. b) a písm. c) CSP, keďže dovolateľ tieto dôvody vymedzil iba formálnym odkazom na zákonné predpoklady ich prípustnosti.

29. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

30. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

31. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.